

Wustawki Serbskeho šulskeho towarstwa z. t.

wobzamknjene na załoženskej zhromadźiznje 05.01.1991 w Chrósćicach, změnjene na 2. sobustawskej zhromadźiznje 30.01.1993 w Lejnje, wudospołnjene na 4. sobustawskej zhromadźiznje 28.01.1995 w Chrósćicach, na 10. sobustawskej zhromadźiznje 13.03.2001 w Chrósćicach a na 21. sobustawskej zhromadźiznje 14.11.2011 w Lejnje. Aktualne změny su so na 31. sobustawskej zhromadźiznje 17.09.2021 w Budyšinje wobzamknyli.

§ 1 Mjeno, sydło, wobchodne lěto

1. Towarstwo wjedže mjeno „Serbske šulske towarstwo z. t.“. Němski přeložk rěka „Sorbischer Schulverein e. V.“, při čimž stej wobě warianty runohódnej. Jako skrótšence so SŠT abo SSV wužiwatej.
2. Towarstwo ma swoje sydło w Budyšinje.
3. Towarstwo je w towarstwowym registrje při přislušnym hamtskim sudnistwje zapisane.
4. Wobchadna rěč w towarstwje je serbsčina.
5. Wobchodne lěto je kalendariske lěto.

§ 2 Zaměr towarstwa

1. Towarstwo podpěra, spěchuje a přewodźa naslědne serbsko-rěčne (šulske) kubłanje wosebje w šulach, před- a zwonkašulskich zarjadnišćach kaž tež w zarjadnišćach wukubłanja a dalekubłanja dorosćenych w Delnjej a Hornjej Łužicy. Zdźerženje, dalewuwić a rozšěrjenje serbskeje rěče a kultury steja při tym we wosebitym fokusu.
2. Džěło towarstwa bazuje na třoch stołpach: džěćace dnjowe přebywanišća, šule a starši/swójba. Hłowna kedźbnosć sluša skrućenju serbskich rěčnych rumow a tworjenju nowych kaž tež polěpšenju serbsko-rěčneho zdźělowanja na kubłanišćach.
3. Zaměr towarstwa zwoprawdža so wosebje přez
  - a) organizaciju a podpěru kubłanskich zarjadowanjow za wučerjow a kublarjow,
  - b) organizaciju a přewjedženje projektow džěćaceho a swójbneho kubłanja,
  - c) podpěru wučerjow a kublarjow při zwoprawdženju a přesadženju optimalnych ramikowych wuměnjenjow,
  - d) nošerstwo džěćacych dnjowych přebywanišćow z wosebitym serbsko-rěčnym kubłanskim konceptom bazowacym na wodźacym wobrazu towarstwa kaž tež

- e) zastupowanje zajimow serbskeho šulstwa napřečo Swobodnemu statej Sakskej a Krajej Braniborskej kaž tež we wosebitych padach napřečo Zwjazkej.
4. Za docpěće zaměra móže towarstwo tež wotewrjene młodžinske džěło wukonjeć, nadawki swobodneho młodžinskeho džěła wotpowědnje KJHG (zakoń za džěćacu a młodžinsku pomoc) kaž tež dalše (socialno-)pedagogiske zarjadnišća do swobodneho nošerstwa přewzać.

§ 3 Powšitkownowužitnosć

1. Towarstwo scěhuje bjezwuwzačnje a njeposřednje powšitkownowužitne zaměry w zmysle wotrězka „wot dawkow wotsadžomne zaměry“ wotedawkoweho wukaza. Towarstwo džěła njesebičnje. Njescěhuje w přenim rjedže swójskohospodarske zaměry.
2. Srědky towarstwa smědža so jenož za wustawkam wotpowědowace zaměry wužiwać. Sobustawojo njedóstanu žane nadpřerězne wysoke zarunanja ze srědkow towarstwa. Móža jenož woprawdźite wudawki za towarstwo narunane dóstać.
3. Žana wosoba njesmě so přez wudawki, kotrež su zaměrej towarstwa cuze, abo přez njepoměrnje wysoke zarunanja spěchować.

§ 4 Zdobyće sobustawstwa

1. Sobustaw towarstwa móža so přirodne abo juristiske wosoby stać, kotrež wustawki towarstwa připóznaja a so za zwoprawdženje towarstwowych zaměrow zasadža.
2. Próstwa wo sobustawstwo ma so pisomnje pola předsydstwa zapodać. Pola małowětnych ma so próstwa přez zakonskeho zastupjerja stajić.
3. Předsydstwo rozsudži wo próstwje po swójskej woli. Přeciwo wotpokazanju, kotrež njetrjeba potwjerdženja, přisteji požadarjej so powołać na sobustawsku zhromadźiznu, kotraž potom doskónčnje rozsudži.
4. Na namjet předsydstwa móže sobustawska zhromadźizna sobustawow, kotřiž su sej wurjadne zaslůžby při spjelnjenju towarstwoweho zaměra zdobyli abo wosoby, kotrež su we wosebitej měrje k spěchowanj u serbskeho kubłanja přinošowali, k čestnym člonam/čestnym předsydstwam na čas žiwjenja pomjenować. Za pomjenowanje je wotum 2/3 wšěch hłosokmanyh sobustawskeje zhromadźizny trěbny.
5. Spěchowanske sobustawstwo je móžne.

§ 5 Zakónčenje sobustawstwa

1. Sobustawstwo w towarstwje kónči so ze smjerću, pola juristiskich wosobow ze zhubjenjom jich plaćiwosće, wustupom abo wuzamknjenjom.
2. Wustup ma so pisomnje předsydstwu zapodać. Tutón móže so jenož kónč wobchodneho lěta wuprajíc.
3. Sobustaw móže so přez rozsud sobustawskeje zhromadźizny z towarstwa wuzamknýć, hdyž
  - a) je njezamótwiće nahladnosći abo zajimam towarstwa w zasadnej měrje škodzał
  - b) njeje wustawkam wotpowědne winowatosće w njesnadnym wobjimje spjelnił abo
  - c) je wjace hač dvě lěće z plaćenjom svojich sobustawskich přinoškow w zastawku a najebać pisomnych napominanjow při hroženju wuzamknjenja zastatki zaplaćił njeje.

Sobustawej ma so móžnosć dać, w sobustawskej zhromadźiznje k wuzamknjenju stejišćo zabrać. To ma so jemu znajmjeńša dwaj tydženjej před tym zdžělić.

§ 6 Přinoški

1. Wot sobustawow so po § 4 čo. 1 přinoški zběraja. Wysokosć přinoškow a jich plaćomnosć postaja sobustawska zhromadźizna.
2. Za nowopřiwzatych sobustawow wobličić so přinošk džělnje za běžne kalendariske lěto při zastupje do towarstwa.

§ 7 Prawa a winowatosće sobustawow

1. Kóždy sobustaw po § 4 čo. 1 ma jenake hłosowanske a wólbne prawo w sobustawskej zhromadźiznje. Hłosowanske prawo móže so jenož wosobinsce wukonjeć.
2. Kóždy sobustaw ma prawo, zarjadnišća towarstwa wužiwać a so na zhromadnych zarjadowanjach wobdžěleć.
3. Kóždy sobustaw ma winowatosć, zajimy towarstwa spěchowac, wosebje prawidłownje swoje přinoški plaćić a po swójskich mocach towarstwowe žiwjenje přez swoje aktiwne sobudžělo podpěrac.
4. Čestne sobustawstwo/čestne předsydstwo njewopodstatnja žane sobustawske abo organizaciske prawa a winowatosće.

§ 8 Organy towarstwa

Organy towarstwa su:

1. sobustawska zhromadźizna
2. předsydstwo
3. rewizijny wuběrk

§ 9 Sobustawska zhromadźizna

1. Sobustawska zhromadźizna je najwyši towarstwowy organ.
2. K jeje nadawkam słušeja předewšěm
  - a) wólba a wotwolenje předsydstwa,
  - b) wuswobodženje předsydstwa,
  - c) přiwzaće rozprawow předsydstwa,
  - d) wólba rewizijneho wuběrka,
  - e) postajenje přinoškow a jich plaćomnosć,
  - f) wobzamknjenje wo změnje wustawkow,
  - g) wobzamknjenje wo rozpušćenju towarstwa,
  - h) rozsud wo přiwzaću sobustawow w padach powołanja a
  - i) rozsud wo wuzamknjenju sobustawow

kaž tež druge nadawki, kaž daloko so tute z wustawkow abo po zakonju wudadźa.

3. Sobustawska zhromadźizna so wot předsydstwa po potrebjě, znajmjeńša pak jónu wob lěto zwoła. Předsydstwo je k zwołanju wuwzaćneje sobustawskeje zhromadźizny winowate, hdyž sej to znajmjeńša třećina sobustawow pisomnje pod podaćom přičinow žada.
4. Sobustawska zhromadźizna ma so wot předsydstwa pod dodžerženjom doby dweju tydženjow a ze zdžělenjom dnjoweho porjada pisomnje zwołać. Komunikacija w towarstwje móže so w tekstowej formje (tež přez elektroniske medije) wotměć. Zdžělenki kóždehožkuli wašnja su posrědkowane, hdyž su na adresu abo e-mejlownu adresu, kotraž je towarstwu znata, podate. Změny adresy abo e-mejlowneje adresy ma sobustaw zapodać. Doba započina so z po wotpósłanju přeprašenja sčěhowacym dnjom.
5. Dnjowy porjad ma so wudospoľnić, hdyž to sobustaw hač do najpozdžišo tydžeň před postajenym terminom pisomnje zapoda. Wudospoľnjenje ma so na spočatku zhromadźizny wozjewić.

6. Próstwyo wo změnje wustawkow a wo rozpušćenju towarstwa, kotrež njejsu so sobustawam hižo z přeprošenjom k sobustawskej zhromadźiznje posrědkowali, móža so hakle na přichodnej sobustawskej zhromadźiznje wobzamknyc.
7. Sobustawska zhromadźizna je njewotwisnje wot ličby přitomnych sobustawow wobzamknjenjakmana. Hłosokmani su wšitcy sobustawojo wot dokónčeneho 16. žiwjenskeho lěta sem. Jako člon předsydstwa hodža so sobustawojo wot dokónčeneho 18. žiwjenskeho lěta wolić.
8. Sobustawska zhromadźizna so wot člona předsydstwa nawjeduje. Na spočatku sobustawskeje zhromadźizny ma so protokolant wolić.
9. Při wothłosowanjach rozsudži jednora wjetšina wotedatych hłosow. Změny wustawkow a rozpušćenje towarstwa móža so jenož z wjetšinu 2/3 přitomnych sobustawow wobzamknyc. Hłosawzdaća a njeplaćiwje hłosy so njewobkedźbujaja.
10. Wobzamknjenje je tež bjez sobustawskeje zhromadźizny plaćiwje, hdyž
  - a) buchu wšitcy sobustawojo w tekstowej formje wobdžěleni,
  - b) su hač do termina, kotryž je předsydstwo postajiło, sobustawojo swój hłos wotedali, při čimž ličba wotmołwow wotpowědnje § 9 čo. 7 relewantna njeje, a
  - c) je so wobzamknjenje z trěbnej wjetšinu wotměło.
11. Listowe wólby su móžne. Předsydstwo wobzamknje wotpowědny wólbny porjad, kotryž njeje wobstatk wustawkow. Za postajenje, změnu a zběhnjenje wólbneho porjada je předsydstwo přislušne, kotrež wo tym z jednorej wjetšinu rozsudži. Přeco aktualna wersija wólbneho prawa je z wozjewjenjom na web-stronje towarstwa za wšěch člonow zwjazowaca.

§ 10 Předsydstwo

1. Předsydstwo wobsteji z předsydy, dweju městopředsydow a hač do štyrjoch dalších člonow. Znajmjeńša jedyn člon předsydstwa ma z Delnjeje Łužicy być.
2. Předsydstwo so wot sobustawskeje zhromadźizny na dobu třoch lět woli. Doba předsydstwa móže tež krótsa abo dlěša być. Předsydstwo wostanje tak dołho w funkciji, doniž njeje so nowe předsydstwo woliło. Z člonom předsydstwa móža so jenož sobustawojo towarstwa stać. Znowawuzwolenje je dowolene. Při zakónčenju sobustawstwa w towarstwje kónči tež hamt w předsydstwje. Při wuzamknjenju člona předsydstwa je předsydstwo woprawnjene, noweho člona komisarisce hač k přichodnym wólbam powołać.
3. Posedženja předsydstwa so wot předsydy/předsydky nawjedujaja. Předsydstwo so schadźuje, hdyž sej to zajim towarstwa žada abo tři člonojo předsydstwa za to próstwyo zapodadža.

4. Předsydstwo je wobzamknjenjakmane, hdyž je znajmjeńša połojca jeho člonow přitomna. Při wobzamknjenjach rozsudži jednora wjetšina wotedatych hłosow. Při runosći hłosow rozsudži hlós předsydy/předsydky.
5. W jednotliwym padže móže předsyda wukazać, zo so wobzamknjenje wo jednotliwych naležnosćach z wokolnikom přez e-mejlku wotměje. Płaća, jeli so dale ničo druge njepostaji, postajenja tutech wustawkow. Předsyda postaji dobu k přihłosowanju k předłoze wobzamknjenja w jednotliwym padže sam. Doba k přihłosowanju ma znajmjeńša tři dny wot dochada e-mejloweje předłohi wobsahować. E-mejlowa předłoha plaći čłonej předsydstwa jako sprosředkowana, hdyž je na towarstwu znatu e-mejlowu adresu wustajena. Doba započina so z na wotpósłanje přeprašenja scěhowacym dnjom. Njeposředkowanje ma e-mejlowy přijimar dopokazać. Znapřećiwi jedyn člon předsydstwa wobzamknjenju přez e-mejl postajenej dobre, ma předsyda na zhromadźiznu předsydstwa přeprósyc.
6. Předsydstwo wuwjedže wobzamknjenja sobustawskeje zhromadźizny. Wone zastupuje towarstwo w zjawnosći.
7. Předsydstwu přisteji jednaćelstwo po wustawkach a po so z wobstejnosćow pokazanych trěbnosćach. K nadawkam a prawam předsydstwa slušeja w samostatnej přislušnosći:
  - a) spjelnjenje přez wustawki připokazanych nadawkow
  - b) nastajenje hospodarskeho plana za nowe lěto
  - c) podaće lětneje rozprawy
  - d) stajenje dnjoweho porjada za sobustawsku zhromadźiznu a přihot jeje wuradźowanjow
  - e) wužiwanje pjenježnych srědkow w ramiku etata a
  - f) wotličenje.
8. Předsydstwo móže běrow zarjadować, z jeho personalom trěbne džěło- a socialnoprawniske zrěčenja wotzamknyc a jemu službny nadawk dać, dalokož sej to wuwice towarstwa žada abo wotpowědne wobzamknjenja sobustawskeje zhromadźizny předleža. Personal běrowa so wot předsydstwa wuzwoli a přistaji. Džěłoprawniske wukazanske prawo ma předsyda.
9. Předsydstwo móže sebi jednaćelski porjad dać. Tutón ma wšě interne rjadowanja wopřijeć, kotrež so za towarstwowe žiwjenje a rjadowane towarstwowe wobhospodarjenje jako trěbne wopokazaja. Jednaćelski porjad ma so z wobzamknjenjom přez sobustawsku zhromadźiznu schwalić.

1. Předsydstwo móže po swójskim dobrozdaću wobzamknyć a w přeprošenju zdžělić, zo móža abo maja so sobustawojo na sobustawskej zhromadźiznje bjez přitomnosće na městnje schadźowanišća wobdžělić a swoje sobustawske prawa na puću elektroniskeje komunikacije wukonjeć (online-sobustawska zhromadźizna).
2. Předsydstwo móže w „jednačelskim porjedže za online-zhromadźizny“ so hodžace techniske a organizatoriske naprawy za přewjedženje tajkeje sobustawskeje zhromadźizny wobzamknyć, kotrež maja wosebje zaručić, zo so jenož sobustawojo towarstwa na sobustawskej zhromadźiznje wobdžěla a jich prawa wukonjeja (na př. připokazanja swójskeho login).
3. „Jednačelski porjad za online-zhromadźizny“ njeje wobstatk wustawkow. Za postajenje, změny a zběhnjenje tutoho jednačelskeho porjada je předsydstwo zamołwite, kotrež za to z jednorej wjetšinu wobzamkne. Přeco aktualna wersija jednačelskeho porjada stanje so z wozjewjenjom na web-stronje towarstwa za wšěch sobustawow zwjazowaca.
4. Postajenja tutoho paragrafa plaća wotpowědnje za zhromadźizny předsydstwa.

§ 12 Protokolowanje

Wo wobzamknjenjach sobustawskeje zhromadźizny a předsydstwa ma so stajnje protokol zhotowić, kotryž mataj wjednik zhromadźizny a protokolant podpisać.

§ 13 Juristiske zastupnistwo

1. Předsydstwo w zmysle § 26 BGB su předsyda a jeho dwaj městopředsydaj. Zastupuja towarstwo sudnisce a zwonkasudnisce.
2. Kóždy z nich je woprawnjeny, sam wustupować. W nutřkownym poměrje k towarstwu pak so městopředsyda jenož zasadži, jeli je předsyda zadžěwany a je wotpowědne postajenje wuprajil.
3. Sobustawska zhromadźizna móže wosebitych zastupjerjow w zmysle § 30 BGB zwołać.

§ 14 Rewizijny wuběrk

Sobustawska zhromadźizna woli za dobu wólbneje peridy rewizijny wuběrk, kotryž wobsteji z třoch člonow towarstwa. Rewizorojo njesmědža člonoyo předsydstwa być. Maja prawo, towarstwowu kasu a knihiwjednistwo kóždy čas přepruwować. Wo pruwowanju cyłkowneho

knihiwjednistwa a kasy maja woni sobustawskej zhromadźiznje rozprawu podać.

Pruwowanske prawo rozpřestrěje so jenož na knihiwjednistku prawosć, nic na wužitnosć wotběhow. Znowawuzwolenje je dowolene.

§ 15 Zasady zarunanja

1. Towarstwowe a wuwjedženske zastojnstwa so zasadnje čestnohamtsce wukonjeja.
2. Předsydstwo móže po potrebjce a pod wobkedźbowanjom hospodarskich poměrow a etata wobzamknýć, zo zarunaja so towarstwowe a wuwjedženske zastojnstwa na zakładze služneho zrěčenja přez płaćenje pawšalneho narunanja za wudawki. Wo spočatku zrěčenja, wobsahach zrěčenja a kóncu zrěčenja rozsudži předsyda.
3. Předsydstwo móže po potrebjce a pod wobkedźbowanjom hospodarskich poměrow a etata džělowe nadawki za towarstwo za přiměrjene zarunanje abo honorar na třech wotedać.
4. Nimo toho maja sobustawojo a sobudžělačerjo towarstwa prawo na zarunanje wudawkow po § 670 BGB za tajke džěla, kotrež su jim přez wukonjenje za towarstwo nastali. K tomu słušeja wosebje jězbnje wudawki, službnje jězby, porto, telefon a kóšty za kopije a čišč. Sobustawojo a sobudžělačerjo maja zasadu lutowanja wobkedźbować. Předsydstwo móže přez wobzamknjenje w ramiku dawkoprawniskich móžnosćow narunanja za wudawki postajić.
5. Narok na zarunanje wudawkow móže so jenož w dobjce 6 měsacow po jeho nastaću žadać. Zarunanja so jenož přizwola, hdyž so wudawki z podložkami a zestawu, kotrež so pruwować hodža, dopokazaja.

§ 16 Datowy škit

1. Towarstwo zběra, předžěla a wužiwa wosobinske daty svojich sobustawow w awtomatizowanej a njeawtomatizowanej formje. Tute daty předžělaja so jeničce k spjelnjenju we wustawkach mjenowanych zaměrow a nadawkow towarstwa, na př. w ramiku sobustawskeho rjadowanja. Bliše je w porjedže wo škiće datow [\(DSO\)](#) towarstwa rjadowane.
2. DSO njeje wobstatk wustawkow. Za wukaz, změnu a zběhnjenje DSO je předsydstwo zamołwite, kotrež za to w jednorej wjetšinje wobzamkne. Přeco runje aktualna DSO je z wozjewjenjom na web-stronach towarstwa pod rubriku „Datenschutzordnung“ za wšěch sobustawow zwjazowaca.

§ 17 Rozpušćenje towarstwa

1. Rozpušćenje towarstwa móže so jenož we wurjadnej sobustawskej zhromadźiznje wobzamknýć. Na dnjowym porjedže tuteje zhromadźizny smě jenož tutón dypk „rozpušćenje towarstwa” stać.
2. Tajka zhromadźizna ma so zwołać, hdyž je to
  - a) předsydstwo z dwutřecínowej wjetšinu svojich člonow wobzamknyło abo so to
  - b) wot třištwórcínoweje wjetšiny hłosokmanyh sobustawow towarstwa pisomnje žada.
3. Zhromadźizna je wobzamknjenjakmana, hdyž je znajmjeńša 50 procentow wšěch sobustawow přitomnych.
4. Při rozpušćenju towarstwa abo wotpadnjenju dawki nižowacych zaměrow připadnje zamóženstwo towarstwa na Domowinu – Zwjazk Łužiskich Serbow z. t. za naprawy k spěchowanju a rozšěrjenju rěče w pěstowarnjach a šulach ze serbskorěčnym kubłanskim poskitkom.

Muska forma je žónskej formje runostajena.